# DOMSTOLENS DOM

13. april 1994 *

I sag C-313/93,

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber** ved Xavier Lewis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af Bernard Leplat, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

**Storhertugdømmet Luxembourg** ved conseiller de direction Claude Franck, Miljøministeriet, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg i Miljøministeriet, 18, montée de la Pétrusse,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser efter bl.a. artikel 12 i Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EFT L 175, s. 40), og efter EØF-traktatens artikel 5 og 189, idet det ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet og/eller ikke har meddelt disse til Kommissionen,

har

* Processprog: fransk.

DOMSTOLEN

sammensat af afdelingsformand G. F. Mancini, som fungerende præsident, afdelingsformændene J. C. Moitinho de Almeida og D. A. O. Edward (refererende dommer) samt dommerne R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse, M. Zuleeg og J. L. Murray,

generaladvokat: W. Van Gerven
justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 23. februar 1994, hvorunder Storhertugdømmet Luxembourg var repræsenteret af Claude Franck, som befuldmægtiget, bistået af advokat Nicolas Decker, Luxembourg,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 9. marts 1994,

afsagt følgende

## Dom

1 Ved stævning indgivet til Domstolens Justitskontor den 10. juni 1993 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser efter bl. a. artikel 12 i Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på

miljøet (EFT L 175, s. 40), og efter EØF-traktatens artikel 5 og 189, idet det ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet og/eller ikke har meddelt disse til Kommissionen.

2 Artikel 2 i direktiv 85/337 bestemmer, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på, at offentlige og private projekter, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet, undergives en vurdering af denne indvirkning, inden der gives tilladelse. Artikel 4 fastsætter, at visse offentlige og private projekter altid skal undergives en vurdering, mens andre kun skal undergives en vurdering, når medlemsstaterne finder, at det er påkrævet på grund af projekternes karakter. Artikel 12 bestemmer, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet inden tre år fra dets meddelelse. Denne frist udløb den 3. juli 1988.

3 Da Kommissionen ikke havde modtaget meddelelse om foranstaltninger truffet af de luxembourgske myndigheder med henblik på at efterkomme direktivets bestemmelser, indledte den ved skrivelse af 9. marts 1990 proceduren efter traktatens artikel 169, og anmodede Storhertugdømmet Luxembourg om at fremsætte sine bemærkninger hertil inden for en frist på to måneder.

4 Ved skrivelse af 19. juli 1990 oplyste Storhertugdømmet Luxembourgs faste repræsentant, at der var udarbejdet et lovforslag vedrørende vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, og at man var i færd med at vedtage det.

5 Da Kommissionen hverken havde fået meddelelse om denne lov eller nogen anden forskrift, fremsendte den den 8. april 1991 en begrundet udtalelse til

Storhertugdømmet Luxembourg i henhold til traktatens artikel 169, hvori den opfordrede Storhertugdømmet Luxembourg til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet inden for en frist på to måneder fra meddelelsen.

6 Ved skrivelse af 3. maj 1991 meddelte Storhertugdømmet Kommissionen, at der forelå et forslag til storhertugelig anordning om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, og bemærkede, at dette forslag til anordning ville lovliggøre forholdet.

7 Da Kommissionen fandt, at de luxembourgske myndigheders besvarelse af den begrundede udtalelse ikke var tilfredsstillende, anlagde den den foreliggende sag.

8 Kommissionen har gjort gældende, at de luxembourgske lovbestemmelser, der allerede er gældende inden for direktivets område, ikke udgør en fuldstændig gennemførelse af dette. Kommissionen er af den opfattelse, at den i direktivet fastsatte vurderingsprocedure først vil være indført i national ret efter ikrafttrædelsen af den nye storhertugelige anordning, som den luxembourgske regering henviste til i sin skrivelse af 3. maj 1991.

9 Den luxembourgske regering har ikke bestridt traktatbruddet. Under retsmødet oplyste den dog, at den storhertugelige anordning ville blive vedtaget snarest muligt med henblik på at gennemføre direktivet.

10 Det bemærkes dog, at selv om den pågældende storhertugelige anordning skulle bringe traktatbruddet til ophør, er det ubestridt, at den ikke var trådt i kraft ved udløbet af den i den begrundede udtalelse fastsatte frist.

11 Det må derfor fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser efter bl.a. artikel 12 i direktiv 85/337 og efter traktatens artikel 5 og 189, idet det ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet.

12 Domstolen skal derimod ikke tage hensyn til den manglende meddelelse om love og administrative bestemmelser, der skulle have været vedtaget for at efterkomme direktivet, idet Storhertugdømmet Luxembourg netop ikke har vedtaget disse bestemmelser.

## Sagens omkostninger

13 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Da Storhertugdømmet Luxembourg har tabt sagen, bør det tilpligtes at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

## DOMSTOLEN

**1) Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser efter bl.a. artikel 12 i Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, og efter EØF-**

**traktatens artikel 5 og 189, idet det ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet.**

**2) Storhertugdømmet Luxembourg betaler sagens omkostninger.**

Mancini Moitinho de Almeida Edward

Joliet Schockweiler Rodríguez Iglesias

Grévisse Zuleeg Murray

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. april 1994.

R. Grass

Justitssekretær

G. F. Mancini

Formand for Anden og Sjette Afdeling, fungerende præsident